

La riquesa de les manifestacions populars

La manera que té la nostra societat de celebrar una festa presenta una riquesa moltes vegades curiosa i diversa. Per exemple, santa Quitèria (màrtir del segle II) és venerada en un altar de l'ermita de Sant Martí de Sant Miquel de Campmajor. El dia del seu aplec, el diumenge més proper al 22 de maig, es beneeixen durant l'ofici una mena de coques que després són repartides. Quan hom les prova s'adona que no són dolces, perquè en realitat són per obsequiar els gossos dels fidels, ja que el sucre els va malament. Cal recordar que la santa és la patrona contra la ràbia. Abans que comenci l'ofici, una processó festiva formada per les pabordesses i músics porten les coques des d'una casa propera.

Qui vulgui dolç pot anar a l'aplec de Santa Margarida de Bianya, que se celebra pels volts de sant Isidre (15 maig). Una cop s'ha acabat l'ofici, els fidels surten a fora del temple i esperen els pabordes, que, amb una saca penjada a l'esquena, comencen a «semmar-los» de caramels. L'any passat se'n van repartir 75 quilos. El segon diumenge de setembre se celebra a Falgons l'aplec de Sant Ferriol, la imatge del qual es venera a la parròquia. Al migdia organitzen una cavalcada d'inspiració medieval que surt des del castell de Falgons, situat a uns cent metres del temple. S'hi representa el «pare abat» portant a peu les relíquies, acompanyat de la comitiva dels soldats del «baró» de Falgons, muntats en cavalls. El mateix «baró» les presenta al rector abans de celebrar l'ofici.

La processó de l'aplec de Santa Quitèria amb les pabordesses portant les coques. Un capgròs representa la coca «dentada» que es repartirà entre els fidels. (Foto: A. Almazan).

La Flama del Canigó arriba també al santuari de la Mare de Déu del Mont. Per Sant Joan se celebra una revetlla envoltada de foc i poesia catalana que, en els 1.124 metres d'alçada de què gaudeix el lloc, es converteix en una experiència única.

Però no només el foc és protagonista per Sant Joan. També ho és per commemorar l'aplec de Santa Brígida, a Amer, que s'escau el primer diumenge de febrer. El dissabte al vespre els organitzadors pugen a l'ermita, encenen una foguera i desapareixen focs artificials. Igualment, moltes parròquies, després de la missa del Gall, encenen un foc per donar escalf als fidels, que celebren el Nadal amb moscatell o xocolata. Un dels més tradicionals és el que encenen a la plaça de Sant Llorenç de la Muga. La nostra diòcesi gaudeix de pelegrinatges tan populars com el del Pelegrí de Tossa (20 de gener), documentat en uns goigs l'any 1400, i que enguany va anar acompanyat d'unes 1.200 persones. En el record queda la «Processó de la Tramuntana», les arrels de la qual arrenquen de

l'any 1612, quan es va declarar una epidèmia a l'Empordà. Els figuerencs es van encomanar a la Mare de Déu de Requesens (Cantallops) perquè fes bufar la tramuntana i s'endugués el contagi. Durant tres dies va bufar un fort vent que es va emportar els mals aires. En agraïment, cada mes de maig es va anar acomplint el vot en una processó a peu que començava a Figueres i durava tres dies. Es va celebrar fins al 1868. Avui perduren dos pelegrinatges a Requesens: el de Mollet de Peralada (el dissabte després del Diumenge de Pasqua) i el de Cantallops (24 de juny).

Al sud de la Selva hi ha dues processons que convé destacar: la de Sant Pere (29 juny), que es porta a terme a la platja Gran de Tossa de Mar —enmig de turistes—, i la de Santa Cristina (24 juliol), a Lloret de Mar. En aquest darrer cas, la imatge és transportada en barca en una processó marítima que arriba fins a la platja de Santa Cristina, on la santa té dedicada una ermita.